

BÁCSMEGYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPESTEN, Teréz-körút 2.

Helykiadóhivatalok: Zomborban: Gombos F. Berta dohány-
kereskedésében. Ujvidéken: Schäffer Péter könyvkereskedés-
ben. Szabadkán: Braun Adolf nyomdájában. Bácsalmáson:
Rosenberg A. cégnél.

Politikai lap.

Alapította:

LATINOVITS PÁL.

Felelős szerkesztő:

PETŐ LAJOS.

Előfizetési árak:

Egész évre 20 K. — Fél évre 10 K. — Negyed évre 5 K.

Tanulóknak, aljegyzőknek, imkoknak, földműveseknek és szeré-
nyebb javadalmazású hivatalnokoknak évi 16 kor. félévre 8 kor
negyedévre 4 kor.

Megjelenik hetenként.

Steuer György — főispán.

Amit a »Bácsmege« már hetekkel ez-
előtt jelentett, az hivatalosan is bekövetke-
zett. A király dr. Steuer György honvédelmi
miniszteri osztálytanácsost Torontálvármegye
főispánjává nevezte ki.

Az új főispán pályafutásáról, közéleti
szerepléséről behatóan emlékeztünk meg
akkor, amidőn a király nagy érdemei elis-
merésül az osztálytanácsosi címet juttatta
neki. Rámutattunk karrierjének minden font-
osabb állomására és különösen kiemeltük
azt a nagy horderejű, a hadviselés érdekeit
is erősen érintő munkálkodását, melyet a
honv. miniszterium mezőgazdasági A. osz-
tályának az élén kifejt. Amit ez a tetterős,
szociális érzékű, becsületes szándéku, föl-
adata magaslatán álló kitűnő férfiú ebben
a hatáskörében tett, az fölülmul minden
várakozást. A honvédelmi és földmívelési
miniszteriumban egybehangzó volt a véle-
mény, hogy a dr. Steuer által vezetett osz-
tály nélkül a gazdaság és hadviselés között
a szükséges összehangzatos együttműködés
feltételeit aligha lehetett volna megterem-
teni. A gyakorlati érzékkel bíró gazdag ta-
pasztalatu tisztviselő alapos szaktudásával
oldotta meg a gazdasági célokra való ka-
tonai erők föltszabeditásának és a parlagon
heverő földek megműveltetésének nehéz
kérdését. És ennek a nagy tervének a vég-
rehajtásában különös tekintetet vetett a Dél-
vidék kiemelkedő körülményeire. Bács-,
Temes- és Torontálmegeyek érdekeit a leg-
melegebben gondozta. Az volt ugyanis a
helytálló fölfogása, hogyha a Délvidék e
három hatalmas megyéjének gazdasági alap-
jait megerősíti, az országnak, de különösen
a hadviselésnek tesz nagy szolgálatot. Ettől
a tudattól áthatva, tette meg liberális javas-
latait a gazdák fölmentésére. És ezeket a
szempontokat vitte be a honvédelmi mi-
niszternek 2800/1917. sz. fontos rende-
letebe, mely a meg nem művelt földek meg-
műveltetését és a mezőgazdasági munkák
elvégzésének fokozottabb szervezését sza-
bályozta s mely 29 oldalos rendeletet ő
szövegezett és a miniszter nevében ő bo-
csájtott ki.

Hivatalos munkálkodásával hasonló
arányú és egyenértékű hírlapirói tevékeny-
sége. Mint a toll mestere, eszméit erőtelje-
sen propagálta a közvéleményben. A Né-
methy államtitkár és Ruffy min. tanácsos
irányításával megjelenő Magyar Közigaz-
gatás-ban közigazgatási vonatkozású, a jeles
gazdavezér, Bernáth István szerkesztésében
megjelentő Gazdaszövetség-ben pedig gaz-
dasági oktató cikkeket irt. A legtöbb cikke
azonban a Bácsmege-ben jelent meg.
Lapunknak tízenkét éven át hűséges, szor-
galmas és sokirányú főmunkatársa. A Dél-
vidékre vonatkozó közigazgatási, gazdasági
és művelődési kérdéseket a Bácsmege-ben
fejtegette. Ezeknek a cikkeknek a hatása,
eredménye soh'se maradt el. Ujságirói mun-
kásságának értékét fokozza az, hogy szán-

dékai mindég pártpolitikától mentesek, őszin-
ték, becsületesek voltak.

Dr. Steuer előrelátó, körültekintő, az
életet alaposan ismerő férfiú. Terveit nem
egyedül, hanem mások, vele együttérző
szakemberek segítségével igyekezett végre-
hajtani. Különösen a közigazgatási tisztvi-
selők támogatását becsülte sokra, kivéven
azokét, akiknek működése a köznek nem
hasznót, hanem kárt jelentett. Hogy milyen
meleg szeretettel, ragaszkodással és becsü-
léssel viseltetik a tisztviselők iránt, legjob-
ban bizonyítja a bácsmegeyi főispáni in-
stalláción tartott beszéde, melyben lelkes
szavakkal hangsúlyozta, hogy a főispáni
működés sikerének elsőrendű feltétele a
főadatát híven teljesítő tisztviselői kar jó-
indulatú és odaadó támogatása, ami legin-
kább ezeknek megbecsülésével biztosítható.

Dr. Steuer természetesen a kormány
politikáját fogja szolgálni. De azt a politi-
kát, mely megértésre vezet, mely a mások
ellentétes politikai véleményét is tiszteletben
tartja, s amely fölfogás Wekerle Sándor és
Ugron Gábor eddigi politikai magatartását
is jellemzi.

— Purgly Sándor Szabadka disz-
polgára. Szabadka város törvényhatósági
bizottsága a napokban tartott közgyűlésén
nyugalomba vonult főispánját, dr. Purgly
Sándort a város diszpolgárává választotta
és elhatározta, hogy arcképét a nagyterem
részére megfesteti. Purgly népszerűségét és
közbecsülését szépen jellemzi az a körül-
mény, hogy eme határozatot valamennyi
párt hozzájárulásával, egyhangulag hozták
meg. A diszoklevelet Törley Gyula indítvá-
nyára nagyobb küldöttség nyújtotta át.

Baloghy Ernő szabadkai megbízása.

A hivatalos lap királyi kéziratot közöl
mely szerint dr. Baloghy Ernő, Bács-Bod-
rogvármegye főispánját a szabadkai főispáni
teendőkkel is megbízták.

Ezzel tehát ideiglenesen eldőlt a sok
port fölvert szabadkai főispáni kérdés.
Mukits Simon és pártja nem tudta köröszt-
tulhajtani dr. Pleszkovits Lukács kineve-
vezését, mert Bíró Károly polgármester
Baloghy segítségével, ki neki közeli rokona,
halomra döntötte Mukitsék terveit. De azért
találtak módot, hogy a Mukitsékon ejtett
sérlemet kireperálják. Dr. Baloghy ugyanis,
mielőtt a megbízást elfogadta, magához
kérte Mukits Simon s kijelentette neki,
hogy a szabadkai ügyek irányításánál az ő
és pártja óhajításait tiszteletben fogja tartani,
s hogy szabadkai ügyekben véleményét
mindenkor figyelembe veszi. Mukitsot ez
megnyugtatta, aminek következtében Plesz-
kovits kinevezetésének szorgalmazásától
elállott.

Amikor dr. Baloghy a napokban Buda-
pesten volt, fölrkezett többbedmagával
Mukits Simon is, hogy új főispánjukkal
aktuális közügyekben tárgyaljon.

Megrendült-e Baloghy főispánsága?

Abból az alkalomból, hogy a kormány-
elnök személyében változás történt, hogy a
miniszterelnöki széket a radikális jelszavak-
tól mindég tartózkodó Wekerle Sándor
foglalta el, Bácsmege egyes köreiben föl-
merült a kérdés, vajjon megmarad-e állá-
sában a Károlyipárti dr. Baloghy Ernő.

Véleményünk szerint egyelőre semmi
ok se forog fönn Baloghy távozására.
Wekerle kijelentette, hogy Eszterházy politi-
káját magáévá teszi s így semmi szükség
sincs egyes állásokban személyi változást
előidézni. Dr. Baloghy, aki mult szerdán
Budapesten volt, erről illetékes helyen
közvetlenül is meggyőződést szerezhetett.

Nem is tartanók a vármegye érdeké-
ben valónak, hogy Baloghy most távozzék,
mielőtt még alkalma lett volna programjá-
ban érintett megyei vonatkozású terveit
végrehajtani. Látni akarjuk, hogy az új
főispán mennyit valósít meg a sok fontos
érdeket átfogó szép ígéreteiből.

— A vármegye felirata a királyhoz. A
beiktató közgyűlésen elhatározták a király üdvöz-
lését. A felséghez intézett felirat a következő:

Felséges Császár és Apostoli Király!
Legkegyelmesebb Urunk!

Bács Bodrog-vármegye törvényhatósági bi-
zottsága mai napon tartott — új főispánját, dr.
Baloghy Ernőt, beiktató rendkívüli közgyűlésében
lelkes örömmel emlékezett meg Felségednek arról
a nemes elhatározásból fakadó, valóban királyi
tényéről, mellyel — megértve a nagy idők szelle-
mét — meghagyni méltóztatott, hogy hazánk a
demokratikus alapon nyugvó új választó jognak
és a népjóléti intézmények egész sorozatának
megvalósításával egy szebb és jobb jövő boldo-
dító útjára lépjen.

Engedje meg Felséged, hogy a midőn a
népéről alyai gondoskodásnak e kegyes megnyil-
vánulásáért forró hálánkat és köszönetünket hódol-
talteljesen a magas trón zsámolyához juttatjuk,
e mege ősi hagyományaihoz híven alattvalói
meleg ragaszkodásunknak, mélységes bizalmunk-
nak és törhetlen hűségünknek adhassunk kifeje-
zést. Isten bőséges áldását kérve Felségedre, hogy
nemes szándékait hazánk üdvére és boldogságára
megvalósíthassa.

Kelt Bács-Bodrog-vármegye közönségének
1917. évi augusztus hó 14. én tartott rendkívüli
közgyűlésében.

Felséged legalázatosabb szolgálai.

— Dr. Purgly Sándor nyug. főispán,
ki e hó 12-én utazott Pöstyénbe, még 2
hétig ott marad, ahonnan állandó lakhelyére,
Szabadkára tér vissza.

— Dr. Baloghy Ernő főispán e hó
21-én Budapestre érkezett. Másnap délelőtti
megjelent a miniszteriumban, hogy Ugron
Gábor miniszterrel fontos természetű megye-
beli ügyekben tanácskozzék. De mivel ekkor
a miniszterelnöknél minisztertanács volt,
melyen a belügyminiszter is részt vett, a
főispán a nála való tisztelgést elhalasztotta.
Dr. Baloghy egyébként más miniszteriumok-
ban is eljár és tanácskozott Mukits Simon-
nal is, aki ugyanekkor szintén Budapestben
volt.

Pénzek és egyéb postai küldemények csakis budapesti címünkre (Teréz-körút 2. sz.) irányítandók.

Purgly Sándor bucsuja.

Lapunk legutóbbi számában részletesen számoltunk arról a szokatlanul lelkes ünnepről, melynek keretében a vármegye bucsut vett népszerű főispánjától, az állásáról lemondott Purgly Sándor dr.-tól. Most szöszint leadjuk volt főispánunknak a törvényhatósági bizottsághoz intézett bucsulevét, melynek szeretetteljes és a becsületes munka tudatától áthatott önértetes hangja mindenfelé kitűnő benyomást fog tenni.

A bucsulevél így hangzik:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Ó Császári és Apostoli Királyi Felsége Bács-Bodrogh vármegye főispáni állásától legkegyelmesebben felmenteni méltóztatván, indítatva érzem magamat hogy a főispáni székéből való távozásom alkalmából a tekintetes törvényhatósági bizottsághoz őszinte szívvel néhány bucsusót intézek.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Nagy és nehéz időkben, ezeltől mintegy két és 3/4 éve, tehát már akkor, amidőn a világ négy tája felől mindhatalmasabban, s szinte elolthatatlanul csapott fel adáz ellenségeink gyűlöletének és hódítási vágyának lángja, s amidőn édes magyar hazánk területi épsége felett aggódó hazafias lélekkel néztünk a bizonytalan jövő elé, foglaltam el Bács-Bodrogh vármegye diszes főispáni székét, nem hozva magammal mást, mint elfogulatlanságot, igazságszeretetet, de mindenekfelett becsületes, tiszta jó szándékot s azt a reményt, hogy bármily óriási, felelőségteljes feladatok megoldása nehezédjek is vállaimra, e szép és nagy vármegye összalakosságának boldogulását célzó önzetlen, buzgó munkálkodásom során folyton és folyvást magam mellett fogok érezni egy hatalmas nagy erőt: a vármegye közönségének, a vármegye jeles tisztviselői és jegyzői karának jóindulatu támogatását.

Hogy én mennyire voltam képes feladataimnak megfelelni, ezt az Önök nagybecsű ítéletére bízom, azt azonban jóleső örömmel állapíthatom meg, hogy reményemben nem csalókoztam, mert én úgy a törvényhatósági bizottsági tag urakban, valamint a tisztviselői és jegyzői karban a vármegye összalakosságának erkölcsi és anyagi jól felfogott érdekeit szívükön és lelkükön viselő önzetlen honfiakat tanultam megismerni.

Igy nekem nem marad más hátra, igen tisztelt Uraim, mint, hogy a leghálásabb szívvel, mondjak köszönetet azért a lelkes, odaadó s általam eléggé nem értékelhető támogatásért és jóindulatért, melyben engem nehéz és felelőség teljes munkálkodásom során részesíteni méltóztatottak.

Hálás köszönetem kapcsán, tekintetes törvényhatósági bizottság, én az együtt teljesített, becsületes munka emlékével gazdagabban távozom Bács-Bodrogh vármegye főispáni székéből, arra kérve a vármegye közönségét, hogy azt a nagyrabecsülést, azt a szeretetet, és igaz barátságot, melyet én a tekintetes vármegye irányába mindenha hiven ápolni s lekem utolsó lehetéig megőrizni fogok, viszonzozzák az általa, hogy legyenek kegyesek megtartani a jövőben is az eddig tapasztalt jó indulatukban, szeretetükben és barátságukban.

Amidőn Isten áldását, védő kegyelmét kérem továbbra is édes magyar hazánkra, és Bács-Bodrogh vármegye lelkes hazafias közönségére, fogadja a tekintetes törvényhatósági bizottság kiváló tiszteletem őszinte kifejezését.

Dr. Purgly Sándor.

== Dr. Falcione Arpád orsz. képviselő, ki most bácskai birtokán tartózkodik, tömegesen keresik fel választói. A képviselő, ki választói jogosult érdekeit mindég hathatóan mozditja elő, most is készséggel áll rendelkezésükre.

== **Steuer főispán Nagybecskerekében.** Dr. Steuer György, Torontálvármegye új főispánja kinevezése óta tömegesen kapja az üdvözlősürgönyöket. Az elsők között volt Jankó Agoston udvari tanácsos, torontali alispán, aki a központi tisztviselői kar nevében melegen üdvözölte az új főispánt, akit egyuttal arra is kért, állapítsa meg az időpontot, amikor a beiktatásra és egyéb szükséges adminisztrációs intézkedésekre vonatkozóan vele Budapesten tárgyalhatna. A főispán, egyrészt az alispán előrehaladott korára, másrészt pedig arra való tekintettel, hogy a vármegye több számottevő faktorával nyomban érintkezésessék, úgy határozott, hogy ő meg le Nagybecskerekre az első hivatalos teendőik kölcsönös megállapítása végett. E hó 23-án, csütörtökön a délutáni gyorsvonattal Nagy-kikindára utazott, ahol Horváth főszolgabíró-nál meghalt. Másnap a hajnali vonattal Nagybecskerekre ment. A beiktatás és az ezzel kapcsolatos egyéb teendők megállapítása után még az nap visszautazott Budapestre. Mielőtt dr. Steuer vármegyéjébe utazott, megjelent Ugron Gábor belügyminiszternél, akivel torontálmegyei ügyekben hosszasan tárgyalt. A belügyminiszter — mint illetékes helyről értesülünk — erősen támogatja az új főispánt azokban a törekvéseiben, melyek Torontálvármegye gazdasági, kulturális, forgalmi és egyéb közérdekeinek előbbrevitelére irányulnak, a melyeknek részletezését a főispán programbeszédében fogjuk megtalálni. Ezeknek a kérdéseknek nagy részét különben Nagybecskerekben is érintette dr. Steuer a vármegye vezetőivel való tárgyalásai során.

== **A torontáli főispán beiktatása.** Dr. Steuer György torontálmegyei főispánt — mint velünk közlik — szeptember 4-én, kedden iktatják be új hivatalába. A beiktatás a helyzet komolyságához mért egyszerűséggel történik. A tisztviselők és a pártok szónokai üdvözlik az új főispánt. A munkapárt körében az az óhaj nyilvánult, hogy az ő érzelmeiket is ünnepélyes formában fejezzék ki. Az installáció után Jankó alispán szűkebb körű ebédet ad, melyen a főispán és a vármegye vezetők vesznek részt. Ezenkívül Nagybecskerek egyik vendéglőjében közös ebédre jönnek össze a bizottsági tagok és a vendégek.

== **Dr. Steuer az alkotmánypártban.** Dr. Steuer György torontálmegyei főispán, ki eddig pártokon kívül állott, belépett az alkotmánypártba.

== **Zákó Milán** orsz. képviselő, ki több heti karlsbadi kurájáról visszaérkezett, választókerületébe utazott, ahol a zsabylai járáshoz tartozó községeket látogatta meg, hogy a választók közérdekű kívánságairól tájékozódjék.

== **Uj főispáni titkár.** A belügyminiszter dr. Sziklay József öbec-ei vm. közigazgatási gyakornokot a belügyminiszteriumhoz miniszteri segédigazgatóvá nevezte ki és szolgálati felére főispáni titkár minőségben rendelte ki. Dr. Sziklay a tisztviselői kar ifjabb gárdájának egyik legképzettebb és lelkiismeretes munkásságu tagja, aki példás hivatásteljesítéssel főlebbvalóinak teljes megelégedését érdemelte ki.

A termés és a malmok.

Scuitéy Ferenc alispántól.

2. Az idei termés összegyűjtésének és a nem-termelők ellátásának előkészítő munkája serényen folyik.

E tekintetben különösen két nehézséggel kell küzdeleznünk: az egyik a generális rendeletek hézagossága, illetve a gyakorlati életről való divergálása, a másik a kormányrendeletek késői megjelenése.

Az előző körülmény általánosan ismert. Részemről számtalan feltérjlesztésben kértem az ebből származható bajok elhárítását.

A hiányok az időközben kiadott pótrendellel és végrehajtási utasítással legnagyobb részben orvoslást nyert.

Mindamellett nem csekély gondot okoz egy-egy intézkedés végrehajtása.

Ilyen mindenekelőtt a *termény-átvevő bizottságok megalakítása*.

E bizottságok munkája — mely lényegileg nem egyéb, mint a rekvirálásnak egy újabb formája, — nagy fáradtsággal, odiummal és költséggel jár.

A rendeletek azonban a kiküldötték díjazásáról nem gondoskodnak.

Igy vállalkozó nem akad.

A bizottságok egyébként is akkora személyzet igényelnek, hogy azt előteremteni alig-alig lehet.

Mivel továbbá minden bizottsághoz egy-egy haditermény bizományost is kell beosztani, a megyében pedig előreláthatólag több mint 300 bizottságot kell majd szervezni, alig hiszem, hogy annyi megbízható embert lehet majd találni.

Ezekre a nehézségekre felhívtam az illetékes körök figyelmét, kérve egyuttal a díjazásokról való gondoskodást is.

Részemről minden esetre mindent meg fogok tenni, hogy a kifüzdött célt elérhessük.

Ami már most a rendeletek késői megjelenésének következményeit illeti, azok mindenképp előtt abban nyilvánultak, hogy mivel a megyében a rekvirálások alkalmával csak a július 31-ig terjedő szükséglet vételtet számba, illetve az ennek megfelelő gabona — és lisztmennyiség házatott meg a fogyasztónál, — augusztus 1-én 220 000 termelő ellátás nélkül maradt, annak folytán t. i. hogy az új gabona beszerzésére jogosító vásárlási igazolványok az említett időpontig kiállíthatók nem voltak illetve ezek alapján az illetők a megfelelő gabona mennyiséget idejekorán be nem szerezhették.

Ennek következtében a nép között nagy elégedetlenség kapott lábra s a községi hatóságok igen sok zaklatásnak voltak kitéve.

Ezek megszüntetésére soron kívül intézkedtem, hogy mielőtt a vásárlási igazolványokra vonatkozó kormányrendelet megjelent — még mielőtt az az alsóbb fokú hazóságokhoz kikerült volna, — a községi (városi) előjáróságok az égető szükség fedezésére szolgáló nyomtatványok kiadását azonnal kezdjék meg.

Ezen kívül hírdelmény útján közöltem a lakossággal az új termésre vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket s míg egyfelől utasítottam a hatóságokat a néppel való előzékeny és jóindulatu bánásmódra, másfelől türelemre és belátásra intettem a közönséget.

Az országos rendeletek késői megjelenésének második folyamánaképpen a mindenéből kifogyott s a jövő miatt aggódó nép önhatalmulag igyekezett szükségletét beszerezni, illetve kielégíteni s e révén a megye területén tömérdek a visszaélés.

Ez minden esetre azzal a morális kárral jár, hogy az egyszer már megszegett rendeletek tekintélye nagy csorbát szenvedett s így a meglazult jogérzetet a törvényes korlátok közé visszazoritani nem csekély feladat.

Hozzájárul ehhez, hogy megengedtelvén a H. T. R. T. minden bizományosának, hogy bárhol vásároljanak, ezek egy része sokhelyt a *concurrentia legmegvetendőbb eszközeivel élnek, sőt visszaéléstől sem riadnak vissza*, aminek végeredményben úgy az országos, mint a helyi ellátás fogja kárát vallani.

E keretbe aztán méltóan beilleszkednek egyes malmok is, melyek segítségére sietvén a lakosságnak a jogosulatlanul szerzett gabonának feldolgozásánál tömegesen vállalkoznak az őrlelt minden őrési tanusítvány nélkül s egyéb visszaéléseknek is egész sorozatát követik el.

Mind Ezeket a visszasságokat éber figyelemmel kísérem s igyekezem kellő szigorral és megfelelő rendelkezések tételével ellensúlyozni.

Ami különösen a malmokat illeti, kénytelen leszek drakói rendszabályokhoz nyulni.

Köztudomásu, hogy az év elején mintegy kilencven malmot visszaéléseik miatt eltiltottam az üzem folytatásától. Újabb — április havában — mivel a lakomüzem szünetelése egyes községekben a lakosságra hátránnyal járt, a bezárt malmoknak újból való üzembelhelyezését közérdekből megengedtem, azon reményben, hogy a halóságú intézkedések szigorú intézkedés lesz a jövőben.

Erre külön figyelemztettem is a malmokat azzal, hogy újabb visszaélés esetén üzemüket véglegesen be fogom szüntetni.

Ugy látszik, jóindulatu intésem hiábavaló volt.

Igy kénytelen leszek a kockán forgó ropant jelentőségű érdekekre való tekintettel ismét az üzemtől való eltiltáshoz folyamodni.

A „Bácsmege” a főispán előtt.

Zombor, 1917. aug. 14. (Saját tudósítónktól.) *Seuikely* Ferenc alispán a „Bácsmege”-t is meghívta a főispáni beiktató közgyűlésre. Lapunk küldöttséggel volt képviselve, mely a főispánnál is tisztelgett. A deputációt *Pető* Lajos szerkesztő vezette; kivüle még részt vettek: dr. *Steuer* György, Torontálvármegye új főispánja, dr. *Pertschy* Ferenc I. oszt. főbíró, dr. *Faller* Alajos ügyvéd, *Ajfolád* László főlevéltáros és *Róder* Károly tanító.

Az üdvözlőbeszéd és az arra adott válasz a következő:

Pető Lajos: Méltóságos főispán ur! A „Bácsmege” képviselőjében jöttünk el, hogy lapunk munkatársai nevében üdvözljük méltóságodat főispánná történt kinevezetéséhez.

Nem tartom helyénvalónak, hogy a mai, a vármegyére fontos közjogi aktus szünte ünnepi hangulatot pártpolitikai szempontok érintésével zavarjam. Nem óhajtok tehát utalni arra a különbségre, mely méltóságod politikai hitvallása és a „Bácsmege” publicisztikai iránya közt fonnáll. De azt örömmel és megnyugvással állapíthatom meg, hogy nincs közöttünk senki, akinek szívéből-lelkéből a tetszés és lelkesedés érzését ki ne váltották volna méltóságodnak gondnal megkonstruált, nagyszabású programjának a vármegyei közérdek megerősítésére és előbbrevitelére irányuló kijelentései. A hadigondozás rendezése, a kultúra fejlesztése, a közegészségügyi biztos alapokra helyezése, a közegészségügy és utépítkezés terén való beható intézkedések mind olyan dolgok, melyekért mindenkinek lelkesednie kell, melyeknek eléréséért a tisztességes és hazafias sajtónak kötelessége közreműködni. Ezeknek az szolgáltatása szívesen bocsátjuk mi is publicisztikai tőkénket és a magunk szellemi és fizikai erejét.

A vármegyei érdekeket szem előtt tartó minden törekvésében már azért is készséggel támogatjuk méltóságodat, mert mindnyájunk meggyőződése, hogy méltóságod teljes mértékben rendelkezik ama személyi föltételekkel, melyek a főispáni állás betöltésére szükségesek, és mert bizakmán vallhatjuk méltóságodat céhünk belinek.

Dr. Balogh Ernő: Az is vagyok, az is maradok.

Pető Lajos: Méltóságodnak ez a kijelentése fokozza örömlünket. Tehát joggal vallhatjuk a magunkénak, aki fényes pályafutásának alapját újságírói tollal vetette meg. Komoly viszonyok között megkezdett új működéséhez sok szerencsét kívánunk méltóságodnak.

Dr. Balogh Ernő: Nagyon szépen köszönöm az uraknak szives megjelenésüket. És különösen köszönöm szónokoknak, tisztelt barátomnak meleg és őszinte szavait.

Uraim! Ha valaki hát én tudom értékelni a sajtó támogatásának az értékét és ezért köszönettel veszem a jóleső kijelentéseket. Jól ismerem a „Bácsmege” politikai irányát. Tisztelem azt mert meggyőződésből fakad. Nem azért jöttem főispánnak, hogy mesterséges eszközökkel, erőszakkal szerezzek magamnak híveket. Nem. Szeméimel, igazságaimmal akarok magamnak barátokat, támogatókat biztosítani. Politikámnak vannak olyan részei, melyek bölé mindenki, elveinek sérelme nélkül, csoportosulhat. Hiszen szónokuk érintette azokat a megyebeli dolgokat, melyeket én pártpolitikai szempontok kizárásával meg akarok valósítani. Köszönöm, hogy támogatásukat ebben az irányban kilátásba helyezték és hiszem, hogy iesz még közöttünk sok érintkezési pont. Leméltelen köszönöm szives megjelenésüket.

A munkapárt álláspontja.

A munkapárt álláspontját a bácsmegei főispáni installáción dr. *Dedk* Béla orsz. képviselő eme beszéddel fejtette ki:

Méltóságos főispán ur! Tekintetes törvényhatósági bizottság! A vármegye ősi székházának régi falai már sok főispánt beiktatásnak voltak a multban és lesznek még a jövőben is néma tanúi. Most is néma tanúval és megnyugvással vesszük tudomásul a magas kormány azon intézkedését, hogy Dr. Balogh Ernő öm méltóságát állítta e régi vármegye főispáni székébe. Ez a helyzet azonban a különböző politikai pártok között a dolog legtermészetesebb rendjéhez képest számos és nagy sürítődál felületet terem és igen sok alkalmat teremt ahhoz, hogy a konzerváló és alkotó munka idejét meddő politikai vitatkozások foglalják le. Sokszorosan veszedelmes ez a helyzet ma, amikor a világháborúnak már meggyedk eszterdejében minden csöppnyi energiát, munkát és kitaratást, akarást és tehetséget a legszentebb céloknak a haza megtartásának, a becsületese béke mielőbbi kivívásának és a jövőndő munkának szolgálatába kell állítani. Olyan idöket élünk, hogy 1000 éves hazánk alkotó munkája a mi már-már roskadozó vállainkra nehezedik. Mialatt a harc-térre küzdő hőseink vérük ontásával, nemcsak megdillítják, hanem özik, hajítják is az ellenség millióit az alatt az idő alatt az eddigi keblünkön melengeltet nemzetiesség egyes rétegei amonarchia egyes tartományait kívánják, édes hazánk egyes részei, sőt a mi vármegyénk felé öltögelik piszkos nyelvüket.

Ezeket visszautasítani a ennek itt kifejezést kellett adni. Az ilyen lenyögő tények hatása alatt nehéz másról beszélni, mára gondolni, minthogy mindenkinek politikai pártállásra való tekintet nélkül egynek kell lenni egy a közös ellenség legyőzésében, mint a belső orvátmadók elleni küzdelemben. Ilyen szempontból teszem én rövid és tárgyilagos megjegyzés tárgyává öm méltósága programjának legnagyobb részét általánosságban a jószándék és tiszteletreméltó fogadkozás foglalja le, hogy valóban közérdeklő feladatok irányítására és megoldására vállalkozott. Távol áll tőlünk, hogy szervező és alkotó kezét lefogni akarjuk, ellenkezőleg, számíthat támogatásunkra és munkásságunkra, hogy az általános rend, a megpróbáltatások e nehéz idejében megőriztessék, hogy a kultúra, közélet, közegészségügy terén figyelemre méltó tervet megvalósuljanak, főleg abban az igyekezetében, hogy a háboru áldozatainak, özvegyeinek, árváinak, rokkantjainak egzisztenciája érdekében az áldozatkészség legmesszebbmenőleg fokoztassák, hogy ezek könnyeit letörölhessük, hogy rajtuk segítsünk.

A közigazgatási tisztviselők részére szeretünk volna néhány elismerő szót, mert ebben a tisztikarban megértő és minden munkára alkalmas hajlandóságot talál öm méltósága. Ez a hatalmas front mögötti hadsereg, az emberi képességeket majdnem felül muló éjjel-nappali munka mellett nem ér rá másra, mint arra, hogy kötelességét hiven teljesítse, hogy a nyugalmat és rendet biztosítsa. Biztosítsa az áldott anyaföld megművelését és Isten áldásának a termésnek igazságos szétosztásáról gondoskodik. A háborus élet küzdelmei, minden gondja baja ennek a tisztikarnak vállaira nehezedett. Ez méltó részt vesz ki a küzdelemből, a nemzet fenntartó munkából. Az ilyen lelket, agyat igénybevevő tevékenység közben nem lehet fogékony, új politikai elvek befogadására bármely oldalról közeljedjenek is azok. Hiba volna, ha a tisztviselőkat, melynek nélkülözhetetlensége egy perere sem szűnhet-hező meg, munkájában háborgatni akarják. Méltóságod szorosan vett politikai hitvallása nagyon természetesen szembe találja magát a vármegye közönségének ez időszerű többségével. Ez a többség ragaszkodik a volt szabadelvű most nemzeti munkapárt politikai magatartásához. Ami pedig az általános választójog tekintetében való programját illeti, mindnyájunk élénk emlékezetében kell hogy legyen, a törvényhatósági bizottságnak legutóbb egyhangulag megnyilatkozott az a felfogása, hogy a választójog szélsőséges kiterjesztése ellen állást foglal. (Közbeszólások.) Mi tisztelettel elismerjük öm méltósága politikai meggyőződésének őszinteségét és ugyanolyan tisztelettel kérünk magunk politikai nézetel számára. E vármegye székházának falai, soha ne legyenek politikai küzdelmek tanúi, legyünk egyek az arra való vállvetett munkában, hogy fegyverrel küzdő véreink, az itthoni rend és nyugalom érzetével folytassák és dicsőséges véghez juttassák a világháborut és itthoni szorgos kezekkel készítsük elő a talajt a háboru szenvedéseit elfeledtető becsületes munkára. Ezen célok érdekében méltóságoddal szívesen együtt működünk a ott ahol szét kell válnunk, szét fogunk válni.

Mükedvelői előadás hadi jótékonyági célra.

Ada, 1917. aug. 13. (Saját tudósítónktól.) Nem mulasztatom el, hogy be ne számoljak egy kedves, magyisikerű előadásról, amit az adai ifjúság a hősi halált halt vitézek özvegyei és árvái javára f. hó 12-én a Nagy György féle vendéglő színháztermében adott elő. Szívre került Tóth Ede határos népszínműve a „Falu Rossza.”

A szereplők helyes megválasztásával, akik mintegy szereplőre rátermettek, a darab igaz élvezetet nyújtott a közönségnek s így nem is mulasztjuk el nyilvános elismerésünket kifejezni Meyer József rendező iránt, akinek fáradozását méltó elker koronázta.

A szereplők egyenként és összesen kitűnően játszottak, mégis ki kell emelnünk elsősorban is Laták Veronkát, aki mint Boriska, szelid bájával, egyszerű, megható előadásával csakhamar szívünk-höz férközött. Méltó párja volt Laták Sándor, Gáspár Sándor megzemélyesítője, akinek elismerésül szolgáljon az, hogy mindannyiszor, mikor új jelenet következett, valamenyien a Falu Rosszát vártuk. Nagypál Erzsike kedvesen játszott Bákai Tercsilt, akinek huucut szeme a színpadon kívüli is sokakat megbabonáz, nem csuda, ha szívesen ugrott értök hítes ura, Feledő Lajos, akinek hű utánzója Kirimits Lajos volt. Feledő Gáspár Ivanovits István tanító játszott ki határozott fellépésével maga volt a megtestesült kevély falusi bíró. Külön elismerést érdemel még játékkal Latók Nándor, Gónosz Pista előadója, aki nevének ellenére derekasan, becsületesen megálta a helyét. Finom Rózsának — Mészáros Katalina — személyében — az ugyancsak tűzről pattant szép kis menyecskének játékáért őszintén gratulálunk. Kitűnően szerepeltek még: Bacal József, Dóhár Rózsika, Steroik Ilonka, Lehócky Rózsika, Beslin Zsárkó, Venyegé András, Dóhár Mariska, és Müller Sándor. A cigányok megzemélyesítői Nagy Frigyes, Mannheim Pál, Mannheim István, kacagtató megjelenésükkel és mókáikkal általános derült keltettek. Nem hagyhatjuk dicsőre elismerés nélkül a sugót Müller Zsigát sem, akinek ügyes sugárt igazán hálásak voltunk, amennyiben nem lehetett hallani.

Az előadást reggelig tartó táncmulatság követte. A talp alá való Suki cigány kitanó bandája szolgáltatta. A jókedvet nagyban növelte az előadás anyagi sikere, mely szép összeget juttatott az özvegyek és árvák fölségítésére.

Midőn referádám befejezéséhez érek, bucsuzom aban a reményben, hogy nemsokára a béke örömére rendezett ünnepélyről számolhatok be.

Tóth Ilonka.

HIREK.

Horthy István — tábornok. Nagybányai Horthy István huszárezredest, az országos híru urlovast a király vezérőrnaggyá léptette elő. Horthy a háboru elején székesfehérvári állomáshelyéről a frontra ment, ahol egy lovasbrigád parancsnokságával bízták meg. Ebben a minőségében kiváló szolgálatokat tett a hadviselésnek. Érdemel elismerésül több kitüntetést is kapott. Tábornokká való előléptetése, mindenütt ahol ezt a rokonszenves és vitéz katonát ismerik, nagy örömet kelt. Az új tábornok tudvalevően feleségül bírja néhai lapvezérünk, *Latinovits* Pál volt főispán nővérét.

Popovits Sebő. Az új bácskai főispán amint kinevezése a hivatalos lapban megjelent, a titkári teendőket ellátásával *Popovits* Sebő ny. vm. főlevéltárost bizta meg. Baloghynak ez az intézkedés igen rokonszenves, mert olyan férfit helyezett ebbe a fontos bizalmi állásba, aki multjával, hivatalos működésével alaposan rászolgált arra, hogy az intéző körök rátermettségét figyelembe vegyék és érdemeit honorálják.

Latinovits Endre kitüntetés. A király dr. *Latinovits* Endre miniszterelnökségi min. titkárt, ki gróf *Tisza* István mellett a nagy felelősséggel járó és sokirányú avatottságot igénylő titkári teendőket lelkes ügyszerelettel végexte, a háboru tartama alatt teljesített buzgó működése elismerésül a II. oszt. polgári hadi érdemkeresztel üntette ki.

Dr. Benárd Emil miniszteri tanácsos. A király dr. *Benárd* Emil min. osztálytanácsosnak a miniszteri tanácsosi címet és jellegű adományozta és egyuttal kiváló szolgálatai elismerésül a II. oszt. polg. hadi érdemkeresztel üntette ki. Dr. *Benárd* mint *Plosz* Sándor volt igazságügyminiszter titkára abban az időben, amikor *Plosz* a regőcel kerület képviselője volt, élénk összeköttetést tartott fönn Bácsmegeyével, melynek érdekeit hathatósan mozdította elő. A kitűnő férliu előléptetése mindentelé örömet és megnyugvást kelt.

Kitüntetett kir. ügyész. A király *Kiszely János* zombori kir. ügyészt a háboruban teljesített buzgó szolgálatai elismerésül a II. osztályú polg. hadi érdemkeresztrel tüntette ki.

Házasságok. *Praksz Vilmos* titeli illetőségi vadászőrnagy házasságot kötött *Budapestben Kovács Margittal*.

Bakos György temerini tanító, tart. főhadnagy eljegyezte *Nickelsbacher Ilonát*.

Székely Endre Soltvadkertről eljegyezte *Wiesel Boriskát* Dávodon.

Ephardt Frigyes királyi tanító feleségül vette *Kuhn Margitot* Kucorán.

Wagner Vilmos Ujvidéken házasságot kötött *Lütze Annával*.

Fekete Gergely eljegyezte *Hagymássy Etelt*.

Jegyespárok figyelmébe ajánljuk *Hoffmann Mihály* özvegye 40 év óta fennálló butorgyárát Szabadkán.

Balku Gyula kitüntetése. A király *Balku Gyula* gazdasági felügyelőt a gazdasági érdekek előmozdítása körül szerzett kiváló érdemei elismerésül a III. oszt. polgári hadiérdemkeresztrel tüntette ki.

Mikosevits Viktor járásbíró. A király *dr. Mikosevits Viktor* hódmezővásárhelyi albiró, néhai *dr. Mikosevits Kanut* orsz. képviselő fiát járásbíróvá nevezte ki.

A hodsági polgári iskola igazgatói teendőivel a közokt. miniszter *Szaighmeister Gyula* titeli polg. isk. tanárt bízta meg, kit e célból hódmezővárra helyezték át.

Tatits Péter kitüntetése. A király *dr. Tatits Péter* budapesti központi járásbírónak a táblabírói címet adományozta. *Dr. Tatits*, ki Zomborból került Budapestre, a bírói karnak egyik legkiválóbb tagja, kinek a jogi irodalom terén kifejtett értékes munkássága közismert.

A vármegye fölmentési ügyosztályának vezetésében — téves hírekkel szemben közölhetjük — változás nem áll be. Ezeket az ügyeket továbbra is *Arnold Sándor* árvaszéki úrnök intézi, aki avatott és lelkiismeretes munkásságával a mostani főispán tetszését is biztositotta.

Pamlényi Gábor kitüntetése. A király *Pamlényi Gábor*t, az ujvidéki határrendőrség volt vezetőjét, ki most tanácsosi minőségben a belügyminiszteriumban működik kiváló érdemei elismerésül a II. oszt. polg. hadi érdemkeresztrel tüntette ki.

A torontáli állispánnál ebédre volt hivatalos *dr. Steuer György*, amidőn először jelent meg Nagybecskerekben főispáni minőségében. Kiváló még *Dellimánics Lajos* volt főispán is részt vett az ebédnél.

Az új zentai kir. közjegyző, *dr. Milasinsz Jenő* iródiáját aug. 16-án nyitotta meg.

Igazságügyi előléptetések. A király *Csarsch Dezső* ujvidéki törvényszéki elnöknek a királyi bírói címet és jellegzet adományozta. *Szabó Imre*, *Vékey Zoltán*, *Zoltán Sándor* dr. ujvidéki törvényszéki bíráknak és *Gombár Gyula* obecsei járásbíróknak az ítélőtáblai bírói címet és jellegzet adományozta. — *Fanták Gyula* dr. bácsalmási, *Wertheim Gyula* ujvidéki, *Kraus Miklós* dr. zombori, *Terjék Gábor* dr. bácsalmási, *Demeter János* szabadkai, *Polgár Mihály* ujvidéki, *Franz József* zombori járásbírákat, továbbá *Török Miklós* ujvidéki törvényszéki bírót jelenlegi szék helyükön a VII. fizetési osztályba kinevezte. — *Kiss Pál* és *Fodor Lajos* dr. zentai, *Viktor István* dr. obecsei, *Kónya Károly* és *Beppes Ferenc* dr. ujvidéki, *Hoross Sándor* dr. törökkanizsai, *Pajka Kálmán* zombori járásbírói albirókat járásbírókká, *Eckert László* ujvidéki alügyész ügyészé, *Tóth István* dr.-t a szegedi ítélőtáblához tanácsjegyzőül berendelt szabadkai, *Papp Béla* dr. és *Bajcsy Imre* dr. ujvidéki, *Pető Jenő* dr. zombori törvényszéki albirókat jelenlegi szék helyükön törvényszéki bírákká kinevezte. — *Jocilas Millorád* szabadkai törvényszéki bírónak az ítélőtáblai bírói címet és jellegzet adományozta. *Dr. Petrovics László* és *dr. Krausz Miklós* zombori törvényszéki bírókat és *dr. Koncz Mihály* és *dr. Bakula Géza* bírókat a VII. fizetési osztályba léptették elő. — *Józsa Benedek* és *Tóth István* járásbírói albirókat törvényszéki bírókká nevezte ki. — Az igazságügyminiszter jelenlegi alkalmazásuk helyén a IX. fizetési osztályba nevezte ki: *Stern Leó*, *Méga László* és *Apocz Ernő* dr. ujvidéki kir. törvényszéki, továbbá *Mamusch József* dr. szabadkai *Leschevitsky Ferenc* hodsági és *Szeremlei János* dr. zentai kir. járásbírói jegyzőket.

Tanfelügyelői kinevezések. A közokt. miniszter *Fehér Béla* szeredi polg. isk. igazgatót a bácsmezei tanfelügyelőséghez *tollnokká*, *Schlegl Károly* szabadkai és *dr. Deyer György* ujvidéki iskolafelügyelőt a IX. fiz. oszt. 3 fokozatába nevezte ki, illetve léptette elő.

Főgimnáziumi tanárok előléptetése.

A közokt. miniszter *dr. Polyay Vilmos* és *Csetry Károly* zombori főgimn. tanárokat, *Grabler Ida*, *dr. Miskolcyné D. orszák Katalin* és *Csajkásné Fiesch Aranka* szabadkai leányiskolai tanárnőket, továbbá *Hauschka József*, *dr. Radvány János*, *Császár Gyula* és *Engyel Ferenc* ujvidéki főgimn. tanárokat a VIII. fizetési osztályba léptette elő.

Kitüntetett és előléptetett katonatisztek. *Erzedes* lett a 4. honvéd huszárezredben *Kammerer István*, *alezredes* lett *Rigyambi Finek Ferenc* a 8. huszárezredben. *Őrnagyok* lettek: *Mayer András* és *Kröner Sándor* a 23. dinnye-berki *Bozó Sándor* a 86-os gy. e.-ben. *Századosok* lettek: *Kirdly Ernő* 6. honvéd, *Mamirovits Trifun* 86-os és *Kovács László* 4-es honvédhuszár főhadnagyok. *Főhadnagyok* lettek: *Miaskey Kálmán*, *Vastag György* és *Csapó László* 6-os honvédek. *Hadnagyok* lettek: *Braun Rezső*, *Farkas Frigyes Béla*, *Bálint Ignác*, *Popovits Zoltán*, *Bertha János* 6-os honvédek, *Balla László* 8-as huszár, *Dietrich Lajos* 86-os és *Duchon Béla* 23-as. *Zászlósok* lettek: *Boj Ferenc*, *Tormási Gyula*, *Katona Jenő*, *Anika Emil*, *Kemény István* 6-os honvédek. *Mészáros József* 86-os zászlós hadnagy lett.

A *Károly* csapatkeresztet a következők kapták meg: *Berán Vincze* alezredes, *Ödöttlicher Brunó* őrnagy, *Vucskics Imre* tábori lelkész, *Braun Jenő*, *Kovács István*, *Petrovics Zsárkó*, *Via Árpád*, *Kammermayer Viktor* és *Oyóri Rudolf* főhadnagyok, *Kovács György*, *Kunischek Gyula*, *Rác Imre*, *Mamuzsits Antal*, *Dimitrievics Voloslav*, *Gottlieb Imre*, *Gonda Alfréd*, *Szikra Dezső*, *Parsch Pál*, *Lóvy Imre*, *Neufeld Dezső*, *Papp Mátvás*, *Karbiner Andor*, *Löwinger József*, *Pettyánszky Borivoj*, *Urményi Gyula*, *Varga György*, *König Ferenc*, *Marcikikity Novák*, *Dezső Gyula* Zoltán, *Ács Géza*, *Kranzer Adolf*, *Rogulja Mihály*, *Gottsmann Lajos*, *Kiss Lajos*, *Bán Sándor*, *Viesei Mily* és *Villner Alfréd* hadnagyok. A király kinevezte milnoi *Hahne Rezső* alezredes a 23-asoknál *Utrány Lajost* a 8-as huszárnál *ezredessé*. *Hadnagyok* lettek: *Révész Ernő* a 86-os gy. e.-ben, *Lászlóffy János*, *Váli Béla* és *Marzi László* 6-os honvéd gy. e.-ben, *Csajlik Ferenc*, *Kozma Dezső* és bácsaszentiváni *Michailovits Kornel* 4-es honvédhaszárókat. *Weisz Sándor* apatini tázerzászlós az ellenségkel szemben bátor magatartásáért a kis ezüst vitézségi érmet kapta. *Signum* laudis kaptak a kardokkal: *Wolvovits Dezső* 23-as főhadnagy, *Zádor Albert*, *Miladi Hahne Rezső*, *Fögel Henrik* 23-as és *Vig Lajos* 86-os hadnagyok. Arany érdemkeresztet kapott a vitézségi érem szalagján *Macher Kálmán* 86-os egézségűgyi hadnagy.

Halálozások. *Mihálovits Endre* temerini plébános, tb. kanonok, a koalíció idejében alkotmánypárti képviselő a napokban 54 éves korában meghalt. Igen képzelt pap volt, ki tudását és agilitását nemcsak szűkebb hivatala körében, hanem a közélet több jelentős ágazatán éreztette. Képviselőségének utolsó évében közel volt ahhoz hogy püspökséghöz jusson. Az akkori belügyminiszter, gróf *Andrássy* erősen egyengente számára az utat. A koalíció összeomlása azonban a szép tervet is romba döntötte. A népszerű papot a lakosság minden rétege őszintén becsülte.

Kerekes László gyógyszerészeti főhadnagy a harcra való vakbélgyulladásban megbetegedett. Nyomban megoperálták, de sikertelenül, mert *Kerekes* harminnap meghalt. A derék, köztisztelt férfit, aki a háboru kitörése óta szolgálja hazáját s ki emelt nem nyithatta meg a belügyminisztertől kapott kiskörösi patikáját, Halasra szállították, ahol a közlakosság impozáns részvételével temették el. Ott volt a hatóság, sok testülettel, a katonaság és ezreke menő közönség. Az elhunytban *Vadnai Henrik*, a Pester Lloyd igazgatója a vejét gyászolja.

Berkovits Márk kulai nyomdátulajdonos, a »Bácskai Közérdek« kiadótulajdonosa a napokban Budapestben 72 éves korában meghalt. Holttestét Kulára szállították, ahol a hó 23-án óriási részvétellel temették el. Kula társadalmának minden rétege szerette és becsülte, amire a puritán jellemű férfit rá is szolgált.

Mihályi János ny. vmegyei árvaszéki elnök 86 éves korában meghalt. A köztisztelt öreg urat, akinek működéséhez kellemes emlékek fűződnek, nagy részvétellel temették el.

Ackermann Sándor zombori m. v. tisztviselő 36 éves korában meghalt.

Ábrahám László apatini honvédőnkéntes a napokban Budapestben, a haretérem szerzett betegségében meghalt. A rokonszenves és kiválóan képzett ifju több csatában harcolt vitézül.

Áthelyezett tanárnő. A közokt. miniszter *Helcz Edith* ujvidéki polg. isk. tanárnőt Kispestre helyezte át.

A közigazgatási tisztviselőkről. A bácsmezei főispáni beiktatáson *dr. Steuer György* torontáli főispán tette meg azt a szokásos javaslatot, hogy az elhangzott beszédeket jegyzőkönyvben örökítsék meg. Az ékesszólással előadott és egyhangulag elfogadott javaslatot érdekessé tette az, hogy *dr. Steuer* a közigazgatási tisztviselőkkel hozta kapcsolatba. A nagy tetszéssel fogadott beszéd szövegét így hangzik:

Tekintetes törvényhatósági bizottság! Az alkotni vágyó lélek megnyilatkozása volt a főispán beszéde. Szívem mélyéből kívánom, hogy nemes, önzellen célját érje el. Hogy elmondhassa mindenki, Balogh főispánja Bács-Bodrogyvármegye fejlődését jelentékeny lépésekkel vitte előre. Kívánom, hogy ő vigye előre Magyarország egyik déli végvárának boldogulását, jóinduló fejlődését.

A főügyész ur volt szíves a tisztikarnak ragaszkodását biztosítani. Ez indít engem mint megyebizottsági tagot és mint tisztviselőt arra, hogy a főispán ur öméltsósága figyelmét felhívjam és jóindulatát kérem a tisztikar számára.

Derék, jóra való tisztviselőknak a munkálkodása a legerősebb fegyver, annélkül nem lehet előre vinni Magyarországot kulturális, gazdasági fejlődését. Hiszem, hogy ezek a derék tisztviselők, akik legtöbbször barátaink, szívvel, lélekkel fogják a főispán urat támogatni.

Indítványozom, méltóztassék ezeket az ünnepélyes beszédeket jegyzőkönyvbe foglalni, örökíttessenek meg az utókorak, mely utókorak be kell számolni. Hadd hirdessék, hogy mikor a demokratikus fejlődés zászlóját kibontották, itt Bács-Bodrogyvármegye közönsége szívvel lélekkel a nemzeti, gazdasági, kulturális célt tartotta szem előtt.

Bács község tőzkárosultjai részére a bácsi kath. leányegylet műkedvelői előadások várokozásán felel sikerült. Tiszta jövedelem 1400 koronát tesz ki, ami a község és az egyesület után mint rögzített segély a károsultak között szétosztott. A felülfizetőknek ez uton mond hálás köszönetet — a *Lednyegylet*.

Uj lap Ujvidéken Ujvidéken — mint értesülünk — munkapárti irányu új lap indul meg. A technikai előmunkálatokkal *dr. Mayer Oszkár* ügyvédet bízták meg.

Ahonnán megszökönek a tanítók. Az »Összetartás« ból vesszük át eme figyelemre méltó sorokat: *Balogh Ernő*, a vármegye főispánja olyan meleg s mindannyiunk szívéhez szőző szavakkal fejtegette programbeszédében a kultúra és a művelődés fontosságát, hogy az ő figyelmét külön is fel kell hívjunk a magyarkanisai állapotokra. Mióta a különböző kormányok versenyezve igyekeztek javítani valamit a magyar államnak azon a bűnén, hogy a tanítókat pária sorban tartotta, azt hittük, hogy már nincsenek állapotok az országban, mint amintől magyarkanizsai tudósítónk ad hírt. A kedves és minden természetével kinccsel megáldott Tisza-parti város évenként 100 korona családi pótlékkal javította meg nős tanítóinak háboru előtti helyzetét, a nőilenek azonban még ezt sem kapják, mert különben talán nem volna kedvük a családapáitáshoz. A háboru alatt a magyarkanizsai tanítói karból 2 hős halált halt, 1 hadifogoly, 2 itthon halt meg, a többi beteg, fáradt, éhes és elkeseredett. A fiatalokat még az előléptetés lehetősége sem vizságtalja, mert a negyven évnel régebben működő tanítók sem mennek nyugdíjba, várják a fizetésrendezést s inkább kisebb nagyobb megszakitásokkal szabadságot tartogatnak. Helyettes tanítónk már három év óta, mint helyettesek tanítanak. A tóparti iskola tanítói állását nem töltik be, noha Chrowból már megérkezett az elhunyt tanító halotti bizonylata. Az ok az, hogy nem az öt tíz éve működő család-dos tanítók közül akarnak valakit bevinni a városba, hanem egy protekciós hölgyet. Nem csoda, ha ilyen körülmények közt menekülnek Magyarkanizsáról a tanítók. Most egymásután négy kérte ki a működési bizonyítványát s pályázott idegen helyre. Hogy Magyarkanizsa hol kap helyettük másikat, nem lehet tudni. Egyet azonban meg lehet állapítani. A kultúra és a kultúra munkásai iránti ilyen csekély szeretettel nem lehet szolgálni a béke és a magyarság erősödésének ügyét.

Műkedvelő előadás Szondon. Szondáról írják nekünk: A szondi ifjuság f. évi augusztus hó 18-án a községbeli hősök emlékszobor alapja javára műkedvelő előadást rendezett, mely alkalommal feltűnő drámai lendülettel ruházta föl szerepét *Merkl Annuska* »A kapitányban« mint Székely Ilona; igaz gondos anyának bizonyult Schál Mariska »Jön a kérdés«-ben. Iasonlóképp kitűntek »Az oroszánbör«-ben *Zuidl Ella*, ki mint Mácsi temperamentumával hatott és *Freuding Aranka*, kinek Piroskája simulékony és oajos volt. De kisebb szerepeikben *Freuding Sárika* és *Rózsika*, valamint *Perlstein Margit*

élénk játékkal hozzájárultak a keret kidomborításához. A férfiszerepekben Freudinger Ernő, Merkl Péter, Perlstein Béla és Kiss Ádám helytálltak és kivált az utóbbi konferálása nagyon hálásnak bizonyult. Az eladott darabok sorában a »Találka« melyet Rapp I. helyi szerző írt, érte el talán a legnagyobb hatást, mivel a leány-szereplők közvetlensége és kedvessége itt tudott leginkább érvényre jutni. Általában mit a műkedvelőség terén kifejezni lehet, azt az eladók méltán kivívták s így nem csoda, hogy a közönség a fiatal művészeket hasonló minőségben mielőbb viszont látni óhajtja. Az est rendkívül látogatott volt, nemcsak a szondiak jöttek el, hanem a közeli és távoli vidék óriási számmal közönytölt be, úgy hogy az anyagi siker is igen fényes eredménnyel beszámolhat. Ez alkalommal a jólékony célra felülfizettek: Merkl János 100 K, Sztrilich Jenő 30 K, Dellin Frigyes és Gräber Ferenc 20 K, dr. Willmann Mátyas, Cserevny Károly, Czinczer Lipótné, Freudinger József, Zundl József stb. 10 K-t, s még számosan kisebb összegeket, úgy hogy a szobor alapnak körülbelül 1000 koronát juttatott ez a dicséretreméltó vállalkozás, melynek oroszánrésze dr. Rapp községi ovost és nejét illeti, kik fáradságtalan ügybuzgalmukkal és a rendezéssel soká felejthetetlen emléket szereztek a jelenlétnek.

Uj ügyvéd. Dr. Fischer Salamon Szabadkán ügyvédi irodát nyitott.

Fernbach Károly újabb adománya. Fernbach Károly, aki a napokban választói látogatására Zentán időzött, ahol a függetlenségi körben a politikai helyzetéről is nyilatkozott, 1000 koronát juttatott hazafias célra.

Letartóztatott bajai álfőhadnagy. Nagykőrösön egy budapesti katonai detektív, letartóztatta Eckert Aladár Ernő bajai születésű 22 éves kereskedősegédet, aki mint közlegény szolgált a 30-ik honvéd gyalogezredben, megszökött ezredétől és Nagykőrösön egészségügyi főhadnagyi ruhát öltött és már egy éve tartózkodott ott. Közben meg is nősült és költekező életet folytatott. Mikor Sáfány detektív igazolásra szólította, hamis igazolványokat mutatott föl és a detektívet 500 koronával megakartá vesztegetni. Az álfőhadnagyt a detektív letartóztatta, Budapestre kísérte és átadta a katonai hatóságnak.

KÖZGAZDASÁG.

A fehértemplomi borászati felügyelő jelentése. (Bács-Bodrog, Torontál, Temes és Krassószörény vármegyék): A tartós szár-és szőlőkövetkeztében a szőlőbogyók, sőt egész fürtök leszáradnak. A kár állatosságban 10—15%-ra, homoki szőlőkben pedig 20—30%-ra tehető. A homokon közepes, a hegyi szőlőkben jó közepes mennyiségű, de általában igen jó minőségű termés várható. A meglévő csekély borkészlet a jelenben hl-ként 400 koronán felül kerül eladásra. A must áránál emelkedés mutatkozik. Borkereslet élénk, a gazdák tartózkodók.

Lépfene. Apatin, Doroszló, Gombos Szond, Monostorszeg, Csávoily, Bácsbokod, Dérnye, Hódság, Militics, Szilberek, Szentfűlöp, Bajsa, Bezdán, Körtés, Ószálló községekben lépfene járvány van.

A szőlő állapota. Baja, aug. 10. Kéthavi szárazság után, július hó 1—3. napjaiban végre kaptunk jólékony esőt. A rákövetkező forróság azonban megint csakhamar kiszáradította a földet. Július hó utolsó és augusztus hó első hete valószínűleg pokol volt. A hőmérő még éjjel is 30 C. fokot mutatott, nappal pedig 34—38 fokig emelkedett, úgy hogy a déli órákban kin volt a szabadban tartózkodni. A gyümölcsfák, különösen a kajszinbarack, sorban száradnak ki. A szőlő levele sok helyen már úgy néz ki, mintha már dér érte volna. A fürtök megsülve, fonnyadtak: a bogyók nagyrésze apró, fejletlen. A szárazság okozta kár a szőlőkben már 20—30%-ra tehető és még kilátás sincs esőre. (A. L.)

A szőlő. Hivatalosan jelentik: A kedvező bortermésről elterjedt hírekkel szemben újabb sajnós — egyre gyakoribb értesítést kapunk arról, hogy a nagyhőség a szőlőnekisártott és így a termés korántsem lesz oly kiváló, mint azt eddig remélték. Az ország különböző részéből kapunk most hírt arról, hogy a rendkívüli hőség a szőlőt sok helyen leperzselte és a megperzselte fürtök elszáradtak és lehullottak. Ily körülmények között, úgy látszik a bortermés még sem lesz sokkal kedvezőbb a tavalyinál.

A hadvezetőség és a vágómarhaárak. Eddig a gazdaközönség teljesen tájékozatlan volt, hogy milyen árakat fizet a hadvezetőség a vágómarhákért. Úgy látszik, most a hadvezetőség az ellenőrzés kedvéért mégis nyilvánosságra fogja hozni országszerte a bevásárlási árakat. Ezt igazolja az is, hogy Hont megyében bekövekezett az árak publikálása. Így a most közzétett hirdetés szerint: július 16-tól 31-ig ökörért méter-mázsánként 450, tehénért 420 koronát, augusztus 16-tól 31-ig ökörért 435, tehénért 400 koronát fizet a hadvezetőség.

Szerkesztői üzenetek.

H. N. Órszálló. Sajnátható volt, a főispán elé mentett köldötségek egyik tagja nem Kősmárky, hanem Neszmírák Mátyas jegyző volt.

T. I. Ada. A múlt számba lehetetlen volt leadni. W. J. Tiel. Már aug. 6-án.

St. B. Zenta. Pedig kár volt elmulasztani. Annak a lapnak a híre téves volt. Dr. B. E. nyavánis kedden érkezett Budapestre. Tehát akkor nem lehetett Badenben.

Sz. N. Zsabolca. Forduljon a főszolgabíróhoz. R. D. Kérény. Levelet megfelelő ajánlással személyesen adtuk át az illetőnek.

H. M. Baja. Dr. St. Gy. új főispáni minőségében azon a napon Nagybecskerekre utazott, tehát nem intézkedhetünk nála. Különben is a honvédelmi minisztériumban való találkodása már csak rövid ideig tartott.

Cs. B. Zombor. Két nap volt lent, de nem találkozott az illetővel.

B. K. Pacsér. Kellemetlen sajnátható. Persze, hogy Arany Gusztáv nem érdeklődik, hanem érzésetli szavakkal bucsuztatta Pargy főispánt. Alig-e a kétfő papot ismeri, jól tudja, hogy minden eszékedése a dokumentes.

St. B. Zombor. Postára felük. Sz. J. Topolya. Csakis személyesen tehetjük meg észrevételeinket.

T. K. Dnest, Erzsébetkörút 18. Köszönettel tudomásul vesszük.

Urasof, Zenta. Kívánságát kértük megismélni, mert a leveledlap tartalmaz nem tudunk elfogadni.

N. P. S. Jánó halma. Köszönjük. A levél tartalmát megismélnük az illetővel.

Dr. H. E. ezredorvos. Tábortábor 632. Megkapult.

Községi előlj. Csurog. A K. Közlöny nyugtáját levélben kaptuk el.

Öv. dr. M. K. né Bajsa entisztván. Kívánságáról csak most szereztünk tudomást. Intézkedünk.

H. L. né, Katymár. A lenti üzenet méltóságodnak is szól.

K. A., Óbecse. Ezentúl Kaloosa helyett Óbecsére megy. Ha a léte dolgot megálljuk, azonnal elküldjük. Dr. O. P., 12 gy. e. 37/1. Tábortábor 4. Az oka érthetetlen. Nem mi vagyunk a hibásak.

K. T., Nagybecskerek. Köszönjük. Szívesen vesszük. B. T., Nagykikinda. Köszönettel vesszük.

A kiadóvonal levele: Herz Nándor.

Mézet minden mennyiségben veszek. — Ugy pergetéssel, mint csurgatással, vagy sonkoyosát, ugyszintén viaszot is. **Kiss Pál** méz és viasz kereskedése **Budapest, Wesselényi-utca 1.** 10—1

Nevelői állást keres előkelő családnál nyugdíjazott nő, kat. fiatal pap. Cim: **Koleszár Andor** káplán, **Óbecse** 3—1

Nyomdát keresek. Jól felszerelt nyomdát veszek. Ajánlatokat kérek H. T. jelgére a »Bácsmegeye« kiadóhivatalába (Budapest, Teréz-körút 2) 3—1

Lexicont veszek, Pallast vagy Révált Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába kérek. 3—1

Olcso pénzt 5-75-6% kamattal gyorsan közvetlen ifj. Thalheimer Lajos bankbizományos, a torzsal Takarékpénztár titkára Torzsan.

Földbirtok eladás! 500 holdas és 1200 holdas földbirtok Baranya megye területén elődó. Ezen birtokok jókarban levő gazdasági épületekkel fővonal és országút mellett vannak. Bővebbet **Schwarz Henriknél, Pécs.** 5—5

Eladó szőlő az ideai terméssel vagy külön-külön.

Bajai (Bácsmegeye) vasuti állomástól 15 percnnyire, hajó állomástól 20 percnnyire, **kiváló csemege és borszőllő** fajtákkal betelepített kiténő karban levő **10 magyar hold homoki szőlő,** kényelmes uri lak, rajta külön vincellér ház, kedvező árban **eladó.** Tudakozódni lehet a helyszínen **özv. Dr. Mikosevich Kanutnél Baja, szőlő.** 2—1

1616/1917. sz.

Árverési hirdetmény.

Vepröd község mint erkölcsi testület a tulajdonát képező és a veprödi 976. sz. tkvi. tételben foglalt A IV. 1. sor 509. hr. 464 ö. i. sz. ugynevezett községi **nagyvendéglőt** 1917. évi szeptember hó 2-án d. e. 9 órakor a község házában, nyilvános szóbeli árverésen 40000 korona kiáltási ár mellett örökáron eladja. Feltételek a jegyzői irodában betekintethetők.

Vepröd, 1917. augusztus hó 10.

Michler Boldizsár, Pollinger Gáspár jegyző. bíró.

Felsőkabol községe.

1341—kig. 917. sz.

Árlejtési felhívás.

Felsőkabol községe egy **mély kut furását** rendelte el, amelyre nyilvános árlejtést hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb 1917. évi augusztus hó 22-ig a község előljárósága címére küldendők vagy adandók be, később, távirati uton vagy utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Csakis oly vállalkozók ajánlata vétetik figyelembe, kik maguk **hivatásszerűleg foglalkoznak kutfurással.**

A község fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül az árakra való tekintet nélkül szabadon fog választani, esetleg a furás létesítése tárgyában másként intézkedni.

Felsőkabolon, 1917. évi augusztus hó 7-én.

Szagheiszter János, **Zsivanov Péter,** jegyző. 2—2 bíró.

Debreczeni mezőgazdasági gépgyár r.-t. Gyártelep és iroda: Vargakert Délisor 19.

Ajánlja: Tolórendszerű Hortobágy-Drill, kanalas rendszerű Hazai-Drill, műtrágyaszóróval kombinált Napoleon-Drill, vetőgépeit, (mely sorba vet és sorba trágyáz). **Gazdasági szekereit,** szénagyújtóit, továbbá egyetemes acélcéket, S. V. jegyű 2, 3 és 4 tagu boronákat, tárcsás repavágókat, dobrendszerű szecskavágókat, kukoricaültetőket és morzsolókat.

Szíveskedjék ajánlatot kérni.

2—10

Bajai nyilvánossági joggal felr. egy éves női kereskedelmi szaktanfolyam

Felvétetnek, kik a négy polgári leányosztályt elvégezték. — Azon 16 éven felüli nők, kik a 4 polgári leányosztályt nem végezték, felvételi vizsgálat alapján vétetnek fel.

Vidéki tanulók elhelyezéséről az igazgatóság gondoskodik.

Beiratkozás augusztus hónap bármely napján d. u. 2—4-ig.

ROTSCHILD ZSIGMONDNÉ, igazgató.

Alsókaból községtől.

1466—1917.

Árverési hirdetmény.

Alsókaból község előjárósága közhírré teszi, hogy Alsókaból község határában a VI. öblötben levő 750 kat. hold réti föld területen az 1883. évi XX. t. c. 3. §-a értelmében gyakorolható **vadászati jogot** 1917. évi augusztus 1-étől 1927. év július hó 31-ig terjedő tíz évi időtartamra a község háza tanácsstermében 1917. év augusztus hó 21-én délelőtt 9 órakor az előjáróságnál megtekinthető feltételek mellett, annak a legtöbbet ígérőnek, aki a 7927—38 jkvi 914. számú szabályrendeletben meghatározott feltételek betartására képességgel bír, nyilvános árverésen haszonbérbe adatik.

Alsókaból, 1917. augusztus hó 1-én.

2—2

Alsókaból előjáróság.

Jótállás a biztos eredményért.

REITTER OSZKÁR

nagybecskereki ny. főkapitány és fajbaromfi-tenyésztőnek egyszerű találmánya a

„PATKÁNIN“

patkányirtó-szer, (nem mérge), mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és felülmul minden más irtószert. — **1 doboz ára 3 K** mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. — Ismertető prospektust, melyben leván írva, hogy különféle nagyságú gazdaságban hány adag használandó, kérésre ingyen küld a PATKÁNIN gyár egyedi elárúsítója a Torontáli Agrár-bank R.-T. Nagybecskereken.

Törvényesen védve.

Szabadkán nagy lakást és raktárt keresek.

Nyomda, iroda és magánlakás részére Szabadkán, a város központján nagy helyiséget keresek.

Ajánlatokat a „Bácsmegye“ kiadóhivatala (Bpest, Teréz körút 2.) címére kérek.

**Nem törik!
Nem szakad!
Nem reped!**

a lószerszám, hanem tartós lesz, ha

BELLKA-SZERSZÁMKENŐCSOT

használat. — Számos elismerőlevél a gazdák és uradalmak részéről. 1 doboz ára 5 K., 2 doboznál portómentes küldéssel.

Gyógyszerészeti ipar és mezőgazdasági vegytermékek laboratoriuma,
RUM, (Vas m.)

Hoffman Mihály Özvegye

lakásberendezési vállalata

TELEFON 400. **SZABADKÁN.** ALAPITTATOTT 1876

Olcsó áron készít egyszerű és gazdag, de mindig izléses és művészi kivitelű **butorokat.**

I. r. szoba-festés! **Müncheni szakiskolát és színvegyészeti technikát Szabadkézi festészet!**

végzett, nagy gyakorlattal bíró művezető — közreműködése és irányítása mellett —

FODOR és ERDÉLYI
ujvidéki szobafestők

elvállalnak szakmájukba vágó mindennemű munkát, a vidéken is legszolidabb kivitelben.

Cím: Ujvidék, Petőfi-utca 45 szám.

**Vizmentes ponyva-
kölcsönzés,
Gabonaszák
kölcsönzés**

a legmérsékeltebb kölcsöndíjak mellett

Faludi és Elek

cégnél, **Budapest, V.**

kerület, Nagykorona-utca 22.

Telefon 82-37 és 175-80.

Sürgőny cím: Segel.

Raab Károly
hangszerkészítő **ZOMBOR**

Ajánlja nagy **zongorarakartárát.**

Vétel készpénzfizetés és a legkedvezőbb részletfizetés mellett is.

— Használt zongorák vétele és eladása. — Zongorák javítása és hangolása.

Burmann Sándor
UJVIDÉK.

Alapított 1895-ben.

Vizsgázott finom-puskaműves hűes szakértő.

— Telefon interurban 347. —

Kitüntetve az ujvidéki kirakatversenyen az aranyéremmel. Ajánlom dúsán felszerelt raktáramat **sportcikk- és fegyverekben**, valamint ismétlő pisztolyokban.

Halsporthoz minden cikk raktáron. Régi fegyvereket cserébe veszek. Minden javítást olcsón és gyorsan végzek.

Összes **töltények** — külföldiek is, — valamint puskaporok raktáron. **Arjegyzéseket** kívánatra ingyen és bérmentve küldök.